

LUNDS
UNIVERSITET

Humanistiska och teologiska fakulteterna

ÄSAD21, Svenska som andraspråk 1, 30 högskolepoäng

Swedish as a Second Language 1, 30 credits

Grundnivå / First Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Prodekanen med ansvar för grundutbildning vid de humanistiska och teologiska fakulteterna 2020-03-23 och senast reviderad 2025-02-20 av Prodekanen med ansvar för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Humanistiska och teologiska fakulteterna (U 2025/128). Den reviderade kursplanen träder i kraft 2025-03-10 och gäller från och med höstterminen 2025.

Allmänna uppgifter

Kursen ingår i ämneslärarutbildningen vid Lunds universitet.

Undervisningsspråk: Svenska

Huvudområde Fördjupning

- G1N, Grundnivå, har endast gymnasiala förkunskapskrav

Kursens mål

Efter avslutad kurs ska den studerande

Kunskap och förståelse

- kunna redogöra för den språkpolitiska utvecklingen i Sverige i ett skolperspektiv med kopplingar till ämnena svenska som andraspråk och modersmål,
- kunna redogöra för det svenska språkets syntaktiska och morfologiska struktur samt dess semantik, sett ur ett andraspråksperspektiv och ett ämnesdidaktiskt perspektiv,
- kunna redogöra för grammatiska drag i svenskan som brukar utgöra särskilda svårigheter för andraspråkstalare,
- kunna redogöra för hur flerspråkighet och kulturell tillhörighet kan påverka individen samt i hur synen på språklig och kulturell variation återspeglas i samhället,

Färdighet och förmåga

- kunna skriva god sakprosa med beaktande av språkliga och textuella normer,
- kunna använda respons och omarbetningsstrategier för att på ett medvetet sätt utveckla och precisera egna texter,
- kunna ge tydlig, korrekt och användbar respons på medstudenters texter
- kunna identifiera morfosyntaktiska avvikelser och uttalsavvikelser i andraspråksinlärares tal och med hjälp av relevant terminologi beskriva avvikelserna och i några fall även hur de kan förklaras,
- kunna använda typologisk litteratur för att skapa förståelse för elevernas modersmål,
- kunna tillämpa ett flerspråkigt förhållningssätt i situationer som rör ungdomsskola och vuxenutbildning,

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- kunna värdera och problematisera vanliga begrepp i den mångkulturella diskursen,
- kunna förhålla sig till undervisning utifrån en flerspråkig och mångkulturell norm,
- kunna följa och kritiskt granska forskning och debatter om svenska som andraspråk, flerspråkighet och kulturell mångfald,
- kunna göra bedömningar av egna och andras sakprosatexter,
- kunna reflektera över den egna skrivprocessen och identifiera utvecklingsområden,
- kunna förhålla sig till undervisning i olika ämnen utifrån ett andraspråksperspektiv.

Kursens innehåll

Delkurs 1. Svenska som andraspråk: Introduktionskurs, 13,5 hp

I denna delkurs ges de studerande en kontext för skolämnet svenska som andraspråk och får samtidigt verktyg för att utveckla sin skrivkompetens.

Ämnet svenska som andraspråk kontextualiseras med utgångspunkt i det mångkulturella och flerspråkiga samhället. Historiska såväl som internationella perspektiv på migration och språkpolitiska frågor diskuteras i relation till situationen i Sverige och den svenska skolan. Bland annat studeras språklagen med utgångspunkt i skolans värld och vilken betydelse den har för dagens lärare. Grundläggande begrepp i såväl den samhällsliga som den vetenskapliga mångkulturella diskursen introduceras och problematiseras. Historiken och problematiken kring ämnena svenska som andraspråk och modersmål tas upp, bland annat i förhållande till attityder i samhället.

Som en central del av kursen, och parallellt med introduktionen till skolämnet svenska som andraspråk, ges färdighetsundervisning med fokus på studenternas skrivkompetens, särskilt informerande och argumenterande texter. Olika perspektiv på textkvalitet diskuteras – som stil, korrekthet och funktion – och kopplas till skriftlig och muntlig respons. Olika former för kamratrespons och självreflektion ingår som moment på kursen.

Delkurs 2. Svenska språket i ett typologiskt perspektiv, 9 hp

Delkursen ger kunskaper om svenskans struktur (morfologi, syntax, semantik och fonologi) ur ett jämförande typologiskt perspektiv som även syftar till att ge en beredskap i mötet med elevers förstaspråk. Fokus läggs på de delar av svenskans regelsystem som utgör särskilda svårigheter för andraspråkstalare. Kunskaperna sätts in i ett didaktiskt sammanhang genom olika problematiseringar och tillämpningar för undervisningssammanhang.

Delkurs 3. Språksociologi och flerspråkighet, 7,5 hp

I delkursen behandlas olika språksociologiska frågor, framför allt språklig variation och flerspråkighet. Fokus ligger på den svenska kontexten. Språkets roll som etnisk och social markör diskuteras, liksom attityder till olika språk och varieteter. I delkursen betonas vikten av att lärare har goda kunskaper om den enskilda individens kulturella och språkliga bagage, vad som händer i mötet mellan olika kulturer samt om förekomsten av mångkultur och flerspråkighet i klassrummet.

Kursens genomförande

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier, workshops och övningar såväl enskilt som i grupp.

I delkurs 1 ingår 2–4 obligatoriska responsmöten.

I delkurs 2 ingår 2–4 obligatoriska inlämningsuppgifter.

Utebliven närvaro vid obligatoriska moment kompletteras med skriftliga eller muntliga uppgifter.

Kursens examination

Delkurs 1 examineras genom två salstentamina, 2–4 inlämningsuppgifter.

Delkurs 2 examineras genom en salstentamen.

Delkurs 3 examineras genom 1–2 muntliga uppgifter och en skriftlig hemtentamen.

Om så krävs för att en student med varaktig funktionsnedsättning ska ges ett likvärdigt examinationsalternativ jämfört med en student utan funktionsnedsättning, så kan examinator efter samråd med universitetets avdelning för pedagogiskt studentstöd fatta beslut om alternativ examinationsform för berörd student.

Betyg

Betygsskalan omfattar betygsgraderna: Underkänd, Godkänd, Väl godkänd. För betyget Godkänd på hel kurs krävs minst betyget Godkänd på samtliga delkurser. För betyget Väl godkänd på hel kurs krävs därutöver betyget Väl godkänd på modulerna "Introduktion: Skriva, bearbeta, återkoppla" (7,5 hp) samt "Svenska språket i ett typologiskt perspektiv" (9 hp).

För betyget G på modulerna krävs att alla examinationer är godkända. För VG på respektive modul krävs dessutom följande:

Delkurs 1, modulen "Introduktion: Svenska som andraspråk i skola och samhälle": VG på salstentamen

Delkurs 1, modulen "Introduktion: Skriva, bearbeta, återkoppla": VG på salstentamen

Delkurs 2, modulen "Svenska språket i ett typologiskt perspektiv": VG på salstentamen

Delkurs 3, modulen "Språksociologi och flerspråkighet": VG på hemtentamen.

Betygskriterier framgår av separat dokument.

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet samt Engelska 6, Samhällskunskap 1b/1a1+1a2 eller Engelska B, Samhällskunskap A

Övrigt

- Kursen ges vid Språk- och litteraturcentrum, Lunds universitet.
- Poängtalen för kursinnehåll som helt eller delvis är gemensamt med annan kurs får endast tillgodoräknas en gång i examen.
- För ytterligare information hänvisas till aktuellt anmälnings- och informationsmaterial.
- Delkursernas namn på engelska:

1. Introducing Swedish as a Second Language, 13,5 credits
2. Swedish from a Typological Perspective, 9 credits
3. Sociolinguistics and Multilingualism, 7,5 credits